

A legnagyobb hazai hal: európai harcsa (*Silurus glanis*) – a harcsa élete első éveiben rendkívül gyorsan nő. Egyévesen már elérheti a 15 centimétert, öt év elteltével pedig hossza már megközelíti a 90 cm-t. Rendszerint csak ekkor válik ivaréretté és megkezd a szaporodást. A későbbi években a harcsa testhossza már lassabban nő. A 10 évesek mintegy 120 cm, a 15 évesek másfél méter hosszúak. Később a harcsa már csak 2-3 centit nyúlik évente, de nagyon hosszú életű, így hatalmas méretet érhet el. Azt se feledjük, hogy a nagy halak testhosszának csekély növekedésével testük tömege jelentősen gyarapszik.

A mai dátum: 2023. november 6., hétfő (új stílus)

Szavak száma: 354

A Naprendszer bolygókirályának is nevezett Jupiter most pénteken kerül oppozícióba, azaz a Földdel való szembenállásba. A bolygó 12 éves keringése során 2023 januárjában került a leg-

közelebb a Naphoz. Így a 12 éves keringési ciklusában tavaly szeptemberben és idén novemberben van nagy oppozícióban, vagyis ekkor a legközelebbi és legfényesebb a Jupiter.

Minek köszönhető a különleges látvány?

A földpályán kívül keringő bolygónak van egy kitüntetett helyzete, amit a Nappal való szembenállásnak vagy oppozíciónak nevezünk. Oppozíció¹ során a Földről nézve a bolygó pontosan a Nappal ellentétes oldalon van, tehát a Földünk a Nap és a bolygó közé szorul. Ilyenkor van a bolygó a legközelebb hozzánk, ezért ekkor látszik a legnagyobbak és legfényesebbnek. A Jupiter 12 éves keringési ciklusában 2023 január 22-én került napközelségbe. Az ezt megelőző és követő oppozíciókat hívjuk nagy oppozíciónak. Ilyenkor kerül a bolygó a legközelebb a Naphoz, és oppozíciója során a Földhöz is, ehhez hasonló esemény legutóbb tavaly szeptemberben volt.

Mikor és hogyan figyelhetjük meg?

A Jupitert nehéz eltéveszteni: az esti keleti égbolt legfényesebb égitestje (ha a Hold éppen nem látszik), egészen addig uralja az eget, amíg hajnalban felkel a Vénusz. Jelenleg a Kos csillagképben tartózkodik, majdnem a Cet határán. Nem csak az oppozíció napján nyugdöz le minket a Jupiter, ugyanis ez a fényesség idén november elejétől legalább december 6²-áig tartja majd magát. A Jupiter egészen 2024. január végéig megfigyelhető lesz a delelési magasságán, ezt követően egyre hamarabb nyugszik majd, míg április elején végül el nem tűnik a Nap fényében.

A cikk elérhetősége: <https://raketa.hu/novembertol-rendkivuli-fenyességgel-ragyog-a-jupiter-a-keleti-egbolton>

---

¹ szembenállás

² Mikulás napja